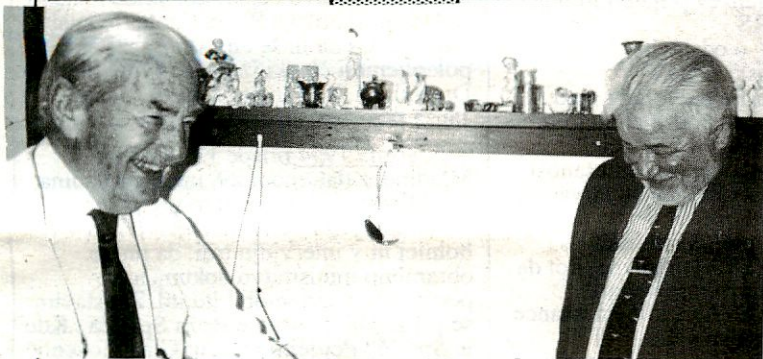

Tone Gogala, akademski dramski igralec iz Ljubljane bo kmalu gostoval v Avstraliji z monodramo dr. Matjaža Kmecla *Andrej Smole - znameniti Slovenec*, več na str. 8

Igralska družina Merrylands uprizarja v Verskem in kulturnem središču Merrylands v Sydneyu v soboto, 23. aprila 94 premiero *Divji lovec*, več na str.8

Edini avstralski specialist za očesno patologijo dr. Marjan Filipič iz Sydneya v Melbournu. Pogovor z njim in njegovim prijateljem, tudi očesnim zdravnikom dr. Edwardom Ryanom na strani 10

Forster/Tuncurry NSW - **IRONMAN AUSTRALIAN TRIATHLON** v nedeljo, 17. aprila 94. Udeležili se ga bodo tudi trije Slovenci: Igor Kogoj, Miro Krogar in Ivo Tomc. Več na 7. strani

Melbourne - v četrtek, 7. aprila so prispeli v Melbourne trije stomisti, ki se bodo udeležili kongresa stomistov v Adelaidi od 11. do 15. aprila. Med njimi dr. France Grandovec iz mariborske bolnišnice, predsednica slovenskega društva stomistov Nevenka Gračnar, sama bolnica in tajnica društva Eva Skornik. Gostje se bodo zadržali nekaj dni v Melbournu, gostoljubje so jim ponudili v Verskem in kulturnem središču v Kew, kjer *Dobrodelna organizacija Slovenskega narodnega sveta Viktorije* pripravlja za njih poseben sprejem, oni pa tukajšnjim rojakom predavanje in video posnetke iz Slovenije. Srečanje bo v nedeljo, 10. aprila, po maši. Adelaidski Slovenci pa so gostom omogočili finančno pomoč za sodelovanje na kongresu. (Stomisti so bolniki z izpeljanim črevesom). Več v naslednji številki. Gostom želimo prijetno bivanje v Avstraliji.

14-DNEVNIK
CENA \$ 2.00

GLAS
SLOVENIJE

AVSTRALSKI SLOVENSKI NEODVISNI INFORMATIVNI ČASNIK
THE VOICE OF SLOVENIA
THE AUSTRALIAN SLOVENIAN INDEPENDENT INFORMATIVE NEWSPAPER

LETO 1 / št. 24
13. APRIL / MALI TRAVEN 1994

POMEMBNI DATUMI - april

- *1/1745 umre eden najboljših slovenskih arhitektov 18. stoletja Gregor Maček, velja za utemeljitelja baročne arhitekture kot samostojne inčace, najbolj uspele stvaritve so cerkvene zgradbe na Šmarni gori, v Velesovem, Komendi in na Limbarski gori
- *1/1897 se rodi v Ljubljani slovenski pesnik, pisatelj in publicist Tone Seliškar, najbolj poznan po kratki mladinski prozi, umre leta 1969
- *2/1868 izide v Mariboru prva številka političnega časnika *Slovenski narod*, dejanje zelo pomembno za nadaljnje prebujanje slovenske nacionalne in politične zavesti
- *3/1900 se blizu Slovenskih Konjic rodi slovenska pesnica in pisateljica Anica Černej, ki umre v nemškem koncentracijskem taborišču Neunbrandenburgu leta 1944
- *4/1964 rojen dr. Dimitrij Rupel, doktor socioloških znanosti
- *4/1932 po petih letih raziskovalnega dela je C.G. King uspel osamiti vitamin C
- *4/1949 se predstavniki 12 držav Amerike in Evrope srečajo v Washingtonu in podpišejo ustanovno listino Severnoatlantske obrambne zveze ali NATO
- *6/1941 nacistična Nemčija brez vojne napovedi napade takratno Jugoslavijo
- *11/1744 je v Kamniku rojen preporoditelj in jezikoslovec Jurij Japelj, ki med drugim izdaja nov prevod svetega pisma

O ODSTAVITVI
JANEZA JANŠE
- OBRAMBNEGA MINISTRA RS -
PREGLED NEKATERIH DOGODKOV
BERITE NA STR. 2. IN 3.

IZ DNEVNIKA UREDNIČE

Stanke Gregorič

5. in 15. marca 1994: "Minister Janša, ali boste sprožili postopek proti 'mafiji'?"

Janša: "Povejte mi, kje naj sprožimo ta postopek, glede na to, kako potekajo stvari. To je prav tako, kot da bi gospodarju voljčjega krdela zatožil člana njegovega krdela, ki je klal ovce po njegovem naročilu... naše notranjepolitične razmere skrbno spremljajo tudi druge države in tujci dobro vedo, kdo se je v preteklosti boril na kateri strani in kdo je deset let vladal s pomočjo srbskih bajonetov...možno je pričakovati, da bo to mafijsko delovanje začelo nažirati samo sebe...in to bo zbudilo slovensko javnost, da bo videla za kaj gre..."

23. februarja 1994

V Novi Gorici
Milan Kučan:

"Za premagovanje sovražnika so postala dovoljena vsa sredstva, ne samo tista, ki jih pozna demokracija, ampak vse tisto, kar z demokracijo nima nobene zveze; to je najprej diskvalifikacija in potem likvidacija, če je potrebno tudi fizična...Govori se samo o stari udbomafiji, z zakonitim državnim denarjem pa nastaja nova mafija, ustvarjajo se tajne zveze, ki kot paraobveščevalne službe delajo nezakonito, zasledujejo nosilce državnih in političnih funkcij, novinarje in javne delavce..."

ODSTAVITEV OBRAMBNEGA MINISTRA JANEZA JANŠE

SI SLOVENIJA PIŠE SODBO SAMA?

Naši naročniki me kličejo po telefonu, mi pošiljajo faxe iz vseh krajev Avstralije...

"Prizadela nas je Janševa odstavitev, kaj se dogaja v Sloveniji, nobenih podrobnosti ne vemo, kakšno je ozadje, prosim napišite nam..."

Cenjene bralke, dragi bralci, da bi Vam čim bolj predstavila "ozadje" Janševe odstavitve, sem se potrudila in pobrskala po starih faxih in časopisih; saj "dvoboj" med predsednikom Milanom Kučanom in obrambnim ministrom Janezom Janšo zadnje čase sega predvsem v tisto obdobje, ko Janša odkrije velike količine orožja na mariborskem letališču, za katerega je, zdaj je to jasno, vedel Kučan in logistiko raje zaupal svojim preverjenim kadrom (visovcem kot sta bila Silvo Komar in Miro Predanič) kot obrambnemu ministrstvu - pa pogljimo nekaj najvažnejših dogodkov...

— 16. februar 1994 (skrajšani povzetek iz slovenskih časopisov) Predsednik RS Milan Kučan opozori dr. Janeza Drnovška, predsednika slovenske vlade, da Janez Janša 20. februarja pripravlja državni udar, kabinet predsednika vlade pa čez nekaj dni izda sporočilo, da so to samo neosnovana ugibanja in da ni osnov o nezakonitem delovanju tajnih služb in možnosti likvidacij...ostaja pa vprašanje ali ni ta pripomba predsednika Kučana ena od starih socialističnih zastraševanj in končno, kdo je Kučanu posredoval še informacije o katerih je spregovoril kasneje, 23. februarja letos v Novi Gorici? (besedilo zgoraj desno), ko je izgovoril vznemirljive besede, ki imajo po mnenju nekaterih neznansko težo in ki so v Sloveniji povzročile veliko nemira in zahtev naj Kučan te besede podrobneje pojasni, saj po pretepu Smolnikarja s strani MORIS policije izgleda, kot da bi bila to tista prva "likvidacija", o kateri je govoril Kučan.

— 22. marca 1994 zamaskirani pripadniki slovenske specialne vojaške enote MORIS fizično napadejo Milana Smolnikarja, bivšega uslužbenca te formacije, ki naj bi od delavcev

obrambnega ministrstva na nezakonit način pridobil strogo zaupne vojaške dokumente in ki naj bi bil član neke tajne organizacije, katere namen naj bi bil zrušiti vodstvo obrambnega ministrstva...in tako postane Smolnikar civilna žrtev slovenske vojaške policije... — 23. marca 1994 objavi DELO odprto pismo Odbora za varstvo človekovih pravic, ki zahteva razrešitev Janše, in primerja nasilje slovenske vojske nad civilno osebo z nasiljem bivše JLA. Med podpisniki so tudi Spomenka Hribar, Franci Zavrl (eden od "četverice") in Igor Bavčar, nekdanji Janšev prijatelj in bivši notranji minister RS.

— 29. marca 1994 o odstavitvi Janše slišim prvič na srbski oddaji v Melbournu... govorniki o dvoboju med Janšo in Kučanom, se podsmehujejo in nam privoščijo "kazen" za "zločin" odepitve od Jugoslavije, za vmešanost pri krijumčarjenju z orožjem za Hrvaško in BiH...

— Iz Slovenije pa nič...Slovenska tiskovna agencija (STA) umolkne, kot da je ni (danes je 7. april in še vedno nobenih fax novic STA)... kličem znance in prijatelje, nihče ne ve nič...

— 30. marca 1994 slišim na slovenski oddaji SBS radia in Radia 3 ZZZ v Melbournu dokaj suhoparno novico o zadevi Smolnikar in Janševi odstavitvi... po faxu pride nekaj obširnejša novica Radia Slovenije, ki mi jo pošlje Elica Rizmal. Tako torej ugotovim, da...

— 28. marca 1994 predsednik vlade dr. Janez Drnovšek predlaga državnemu zboru RS razrešitev Janeza Janše, obrambnega ministra RS; v obrazložitvi navaja napake OM in Janeza Janše in kot glavni vzrok za odstranitev navede pretep Smolnikarja; dr. Drnovšek govori o kršitvi z ustavo zagotovljenih človekovih pravicah, da dejanje ogroža zakoniti red in temeljna načela modernih demokratičnih ureditev, če ne bi ukrepal, bi to pomenilo, da v Sloveniji ni trdnih načel pravne države itd... Vse lepo in prav, toda...

tokrat iz mariborskega tednika 7D, da bo Janez Janša kot obrambni minister odstavljen in da ga bo zamenjal Jelko Kacin. ALI NI JANŠI IZREČENA SODBA ŽE DVA MESECA PRED INCIDENTOM S SMOLNIKARJEM? — Da "zdrave" sile pripravljajo obračun z Janšo pa je bilo razbrati že iz Kučanovega potovanja v Izrael, kjer si je skupaj z Jelkom Kacinom ogledal tamkajšnjo vojaško industrijo...

— 31. marca 1994, tri dni po tem, ko zvem za Janšev odstavitev pride končno iz Veleposlaništva RS iz Canberre ena, kasneje še ena in še ena stran faxe s polepljenimi članki iz Dela, Republike, Dnevnika..."Obrambni minister Janez Janša razrešen" in druge novice...

— 5. aprila 1994 prispe 13. številka Mladine, z datumom 29. marec. Mladina kot Mladina, iz nje zvem več o Smolnikarju, z obvezano glavo leži v bolnici in v intervjuju trdi, da mu je obrambno ministrstvo dokumente podstavilo v avtomobil itd.itd. Zaustavim se pri kopiji dopisnice Boža Spasiča...Kdo je Spasič? Poglejmo nazaj: Glas Slovenije št.14, 17. novembra 1994, stran 6. Pod naslovom Vročje teme pišemo o groznjah nekdanjega šefa srbske udbe, Boža Spasiča, ki je z raznimi lažnimi konstrukcijami želel kompromitirati celotno slovensko vodstvo, od Kučana, do Drnovška, Janše in drugih in je zdaj v Srbiji privatni detektiv..."koliko lahko groznje nekdanjega udbovca vplivajo na slovensko politiko? Tako na primer Večernje novice ugotavljajo, da je postalo vprašanje, ali bodo Srbi vrgli z oblasti sedanjo politično garnituro v Sloveniji ali ne. Postavlja se tudi vprašanje, kakšno je resnično ozadje vsega početja Spasiča. Srbi dalje zbadajo čes, da se Slovenci sami grizejo med seboj..." Nova številka Mladine torej zdaj po odstavitvi Janše, objavi Spasičevo dopisnico: "Ode Janša kao što sam vam

govorio, sledeči je Drnovšek, slušajte mene...”, Mladina komentira: “Tudi mi bi radi prispevali dokaze, ki bi lahko podprli tezo, da je v zadnja dogajanja v Sloveniji posegla dolga roka jugoslovanske udbo mafije. Ne samo posegla, veliko več kot to...” in Mladina se dalje sprašuje ali se pravi režiserji našega obrambnega ministra res skrivajo nekje v Srbiji...?

—Kaj pa Janša in njegovi Socialdemokrati? Ali H. Žerdin pravi dalje na 5. strani v Mladini, da si je Janša v zadnjem letu dni priboril vlogo neuradnega šefa slovenske opozicije. Zdaj se mu ponuja priložnost, da po štirih letih sodelovanja v vladi postane tudi uradni opozicijski voditelj.

—Mladina pod naslovom **Izdajalci** še zapiše, da so Slovenski krščanski demokrati (SKD) izdali Janšo in to zato, ker naj bi jim pobiral preveč volilcev na desnici ter da je prvi človek Ministrstva za notranje zadeve krščanski demokrat Ivo Bizjak izpeljal glavno operacijo “uničenja obrambnega ministra Janše”; tretji razlog “izdaje” pa naj bi bil preprečitev razcepa v stranki SKD, do katerega naj bi prišlo zaradi Janše... Nasprotovanje zamenjavi obrambnega ministra pa je pri SKD ostro predvsem v tisti frakciji, ki izhaja iz nekdanje Janševe stranke SDZ...

—Predsednik SKD in zunanji minister RS Lojze Peterle predlaga predsedniku vlade dr. Drnovšku, da umakne predlog za razrešitev Janše, dokler se primer celovito ne pojasni in sumi, da je pri celotni zadevi odigral glavno vlogo predsednik Kučan.

—Narodni demokrati in Slovenska ljudska stranka so prav tako za umik predloga o razrešitvi Janše, v primeru, da se to ne zgodi naj bi SKD takoj izstopili iz koalicije.

—Slovenec, 26. 3. 1994, objavi intervju z Janezom Janšo, torej pred njegovo razrešitvijo. Povzetki: Janša: “Dogodek v Trzinu jim je prišel genialno prav...Vsa ta mašinerija je čakala na kar koli...V svetu bo krinka, da so v Sloveniji na oblasti moderne liberalne ali nove sile, padla do konca. Jasno bo, da je to neokomunistična

struktura, ki pač vlada naprej z istimi ljudmi, ki so pred spremembami sedeli v CK ZKS, se sedaj olastnili, nalepili naše figov list oziroma SKD (Slovenski krščanski demokrati) in nadeli demokratično masko. Reči moram, da kolega Bizjak (minister za notranje zadeve, član SKD) svoji stranki pri tem ne dela velike usluge...Na enem od sestankov, z enim od sodelavcev, pa naj bi sodeloval tudi človek iz urada predsednika republike, ki se je predstavljal pod psevdonimom Marjan...Obstajajo informacije, da je poleg Draga Kosa tudi neki tednik v Sloveniji čakal na podatke in informacije”. Novinar Slovenca vpraša: “Je bila to Mladina?” Janša: “O konkretnem imenu ne bi govoril.” Janša je omenil tudi delovanje zasebnih detektivskih agencij, ki zaradi nesprejetja zakona o detektivskih službah delujejo brez nadzora. V njih so zaposleni nekdanji udbovci, ki so bili predčasno upokojeni in prejema visoke pokojnine... Janša še pove, da je v stikih z javnostjo izrazil obžalovanje, da je prišlo pri aretaciji Smolnikarja do nepravilnosti: “Obžalovanje sem izrazil nad tem, da je prišlo do fizičnega stika, do poškodb, do tega, da je bil nekdo poškodovan...ne glede na to, kaj je zagrešil.”

—Slovenec, 28. 3. 1994 ugotavlja, da je bil poseg varnostnega organa ministrstva za obrambo upravičen in da v primeru Smolnikar NTUKREPALA VOJASKA POLICIJA, TEMVEČ PRIPADNIKI VARNOSTNEGA ORGANA MINISTRSTVA ZA OBRAMBO, KI SO DELAVCI CIVILNE USTANOVE... V avtomobilu Smolnikarja so našli odzivnik ministrstva za notranje zadeve in legitimacijski dokument istega ministrstva, tajne vojaške dokumente ter prazne papirje z opremljeni mi glavami in originalnimi žigi ministrstva za obrambo... Slovenec objavi tudi potek tajnega pogovora posnetega na kaseti med Smolnikarjem, Dragom Kosom, samostojnim inšpektorjem ministrstva za notranje zadeve in Mitjo Kunstljem pripadnikom Teritorialne obrambe, v katerem Smolnikar pove, da bo Janša marca odstavljen...

Zadeva Janez Janša še zdaleč ni končana...kljub vsemu ga je državni zbor RS na izredni seji 28. 3. 1994 na predlog predsednika vlade dr. Janeza Drnovška razrešil dolžnosti obrambnega ministra z 49 glasovi za in 39 proti. Na njegovo mesto je s podporo 48 poslancev izvoljen Jelko Kacin.

Pred parlamentom se je zbralo okrog osem tisoč ljudi, ki so izrazili svoje nezadovoljstvo zaradi odstavitve Janše...v časopisih se vrstijo protesti...zamenjava obrambnega ministra pa je sprožila tudi nekaj kadrovskih sprememb v obrambnem ministrstvu. Nepreklicno je odstopil Tone Krkovič, poveljnik specialne brigade MORIS, ki je povedal novemu obrambnemu ministru Jelku Kacinu, da ne namerava več nadaljevati svoje kariere v vojski.

Spoštovani bralci, zaradi zadeve “Janša” sem moral vsled pomanjkanja prostora nekajkrat spreminjati vrstni red čankov in tako bomo z vtisi dr. Edija Gobca nadaljevali v prihodnji številki, pa tudi nekaj Vaših pisem bomo objavili prihodnjič. Novejše dogodke sem zapisala po takšnem vrstnem redu po kakšnem sem prejela informacije in časopise. Upam, da se Vam še ni zavrtelo v glavi od podatkov, ki ste jih prebrali do sedaj, pred Vami je še nekaj strani zanimivega branja. In kaj naj dodam po vseh dogajanjih v Sloveniji kot misel, ki sem jo našla v nekem časniku: **Resnico spoznamo ne le z razumom temveč tudi s srcem!**

Vaša Stanka

Desno: novi obrambni minister RS Jelko Kacin

E P I G R A M

BANANA REPUBLIKA

Zdaj je Slovincem končno znano, narod je stopil na banano.

Niko Grafenauer

“Resnico spoznamo ne le z razumom, temveč tudi s srcem!”

Ker se naša Kraljičina dežela tako malokdaj omenja s kakšnim dopisom, Vam prilagam par vrstic.

Tukajšnja slovenska skupnost je imela uspešno srečanje na velikonočni ponedeljek na balinišču oziroma hribčku društva Planinke. Bilo je balinarsko tekmovanje balinarjev iz Zlate obale in društva Planinke. Udeležilo se ga je veliko število rojakov, saj je balinanje zelo priljubljen šport za igralce in gledalce. Lepo je, da se igralci med sabo pogovorijo in v domči družbi sprostijo. V tej igri sta izkušnost in spretnost zelo potrebna, četudi je precej smole in smeha, kar pa le pripomore k veseli družbi.

Na tem prvem tekmovanju balinark in balinarjev Planinke in Zlate obale so se pomerili za dva pokala. Naj omenim zmagovalce: Edo Andlovec, Franc Penko in Romano Bukarica. V ženski ekipi pa so uspele Albina Vah, Izabela Bukarica in Pavla Pregelj. Vsi pa so pohvalili igralce iz Zlate obale, ki so zelo dobro igrali. Tudi predsednik društva Planinka Stanko Heric je ob izročitvi pokalov dejal, da je bolj važno veselo srečanje kot pa zmaga.

Takšnih srečanj se vsakdo razveseli in domača družba je pač še vedno najboljša. Zato sem prepričan, da vsi želijo, da se takšni trenutki ob tem domačem športu še večkrat ponovijo.

Lep pozdrav iz sončnega Queenslanda!
Mirko Cuderman, Mt.Mee

PIŠEJO NAM...

Draga Stanka, nas je novica o odstitvi Janeza Janše zelo prizadela. Avstralsko pravilo, da ima narod takšne voditelje kot jih zasluži, bo veljalo tudi za Slovenijo. Upamo, da se bodo ljudje počasi kaj naučili in ukrepali drugače...

Rad bi Vam tudi čestital pri delu za časopis Glas Slovenije, ki s čustvi izžareva skrb za Slovenijo in slovenstvo tukaj. Res bo veljala tista, da se prava zavednost najde prej tukaj kot doma. Vztrajajte pri svojem delu!

TO IN ONO IZ SLOVENIJE

V SLOVENIJI ZDAJ VSTAJAJO PREJ. Slovenija je prestavila urne kazalce za eno uro naprej. To naredijo vsako zadnjo nedeljo v marcu, zadnjo nedeljo v septembru pa si s premaknitvijo kazalcev nazaj spet podaljšajo spanje za eno uro.

SLOVENSKI KONGRES O DRUŽINI. Odbor za Mednarodno leto družine 1994 pri SSK pripravlja kongres *Za zdravo in srečno družino*, v samostanu Stična od 14. do 17. aprila in v Ljubljani na Teološki fakulteti 17. aprila. V Stični bo "živa razstava" *Kaj delamo za družino v cerkvi na Slovenskem*.

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES LETOS NA DUNAJU
Zasedanje SSK bo letos 23. in 24. junija na Dunaju. Tako pozno zato, da bi imele vse konference po svetu dovolj časa, da kritično presodijo in debatirajo predloge komisije za statut in da se končno s statutom tudi same seznanijo. (op.u.: da bi se udeležil kongresa nekdo iz Avstralije kaže slabo, saj Avstralska slovenska konferenca "spi" že dobro leto in pol. Njeni Slovenski narodni sveti, tisti, ki še sploh obstajajo in delujejo, pa se vse pre malo ali sploh ne posvečajo tematiki Svetovnega slovenskega kongresa, zaradi katerega so sicer nastali).

IZJAVA SINDIKATA NOVINARJEV SLOVENIJE
Delegati 800 slovenskih novinarjev, zbranih na skupščini Sindikata novinarjev Slovenije, so najostreje protestirali proti nameri, nakazani v obrazložitvah nekaterih sodb, da bi disciplinirali slovenske novinarje, njihovo razmišljanje in pisanje (op.u.: izgleda da je taka "bolezen" zakoreninjena tudi pri nas, Slovencih po svetu, čeprav živimo v zahodnih demokracijah) ter jih kaznovali v smislu "generalne prevencije". Pozvali so sodne organe naj pri obravnavi tožb novinarjev enakopravno upoštevajo vse v ustavi našete pravice državljanov Slovenije, še posebno, ker nekatere obrazložitve dosedanjih sodb sodišč že postajajo vzorčne za obravnavo prihodnjih primerov.

NOVA TOMOGRAFSKA KAMERA ZA ONKOLOŠKI INŠTITUT
Onkološki inštitut v Ljubljani je spet bogatejši za novo dvoglavo tomografsko kamero gama, namenjeno odkrivanju bolezni. V izotopni enoti iste bolnišnice so pripravili razstavo o življenju nedavno preminulega profesorja Marijana Erjavca, znanstvenika nuklearne medicine.

PRIPREAVE NA ŠTAJERSKO DEŽELNO SAMOUPRAVO
Pobudniki uporabljajo besedo samouprava, ker pojem avtonomija vključuje odcepitveni namen. V Mariboru so te dni že stekle priprave za štajersko deželno samoupravo, na vrhu katere bi stal štajerski deželni parlament. Odbor poudarja željo, da bi se tudi drugi deli Slovenije organizirali po podobnem deželnem vzorcu (op. u.: tako torej,

Slovenci bi se radi razdelili na deželne "avtonomije", potem na občine... in kmalu bo Slovenija podobna Bosni, saj bi se te "samoupravne tvorbe" lahko imenovala tudi kantoni).

OB 50. OBLETNICI POBOJA 4. BATALJONA CANKARJEVE BRIGADE je bila 16. marca na Javorici spominska slovesnost in maša zadušnica, ki jo je daroval ljubljanski pomožni škof Alojz Uran. V vasi Javorovica s prelepim pogledom na dolino Krke je pred drugo svetovno vojno živelo okoli sto duš. Pred petdesetimi leti so tod pod Špilerjevo špico domobranci in Nemci izvedli pokol nad bataljonom Cankarjeve brigade.

PODATKI O ZAČASNIH BEGUNCIH V SLOVENIJI
V Sloveniji je 31.000 začasnih beguncev, ki so prostovoljno pridobili status začasnega begunca in si na tak način zagotovili zdravstveno varstvo, pravico do šolanja, vključevanja v prostočasovne dejavnosti in do sprejemanja človekoljubne pomoči. Nastanjeni so v vseh občinah, največ jih je v Ljubljani. Po narodnostni strukturi prevladujejo Muslimani, sledijo Hrvati, Srbi in drugi. Okrog 9.500 beguncev živi v 28 zbirnih centrih, ostali pa pri družinah gostiteljih.

PODRAŽITVE
V Sloveniji so se podražili nekateri mlečni izdelki, in sicer za 6 odstotkov. Podražili pa so se tudi bencin in naftni derivati, in ti za 5 odstotkov.

MRAVLJE IN ŠČURKI PO LJUBLJANI. V Ljubljani se že kar precej let spopadajo z drobnimi rumenimi in rdečimi mravljicami, znanimi kot Faraonke ali Afričanke, pridružili so se jim še ščurki imenovani rusi. To nadlogo odstranjujejo z insektocidi, toda problem je v tem, da morajo opraviti poseg na celotnem stanovanjskem posloju, kar je v večjih blokih zelo težko, saj se morajo ljudje za nekaj časa dobesedno izseliti.

AVSTRIJCI KUPUJEJO V SLOVENIJI. Se pred dobrim letom je bilo nemogoče, zdaj pa je resnično. Tudi Avstrijci iz sosednjih krajev kupujejo sadje in zelenjavo v slovenskih prodajalnah v Gornji Radgoni. Za nakup se odločijo predvsem zaradi ugodnih cen in kakovostnih izdelkov.

SREČANJE DRUŠTVA ONKOLOŠKIH BOLNIKOV
Društvo onkoloških bolnikov Slovenije (ki bolujejo za rakom) oziroma njegova sekcija žena po operaciji dojke, sta pripravila drugo vseslovensko srečanje pod geslom *Nova pomlad življenja*. Srečanje je bila priložnost za informiranje in osveščanje širše javnosti pa tudi spodbuda in pomoč bolnikom na poti k okrevanju.

MILAN KUČAN V ZDA
Predsednik države Milan Kučan je bil pred kratkim na obisku v ZDA, kjer je prisostvoval 90. obletnici Slovenske narodne podpome jednote, želel pa je tudi utrditi vezi med ameriškimi Slovenci in matično domovino, saj je obiskal tudi Cleveland. Tam se je srečal s predstavniki številnih slovenskih organizacij in izseljenjskih društev in skupnosti. V ZDA je Milan Kučan bil prav v času, ko so odstavljali Janeza Janšo.

DR. JANEZ DRNOVŠEK PODPISAL NATOVO PARTNERSTVO ZA MIR
Predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovšek je 30. marca v Bruslju podpisal okviri dokument Partnerstva za mir. Slovenija je tako prva država zunaj Severnoatlantskega sveta za sodelovanje (NATO), ki vstopa v partnerstvo.

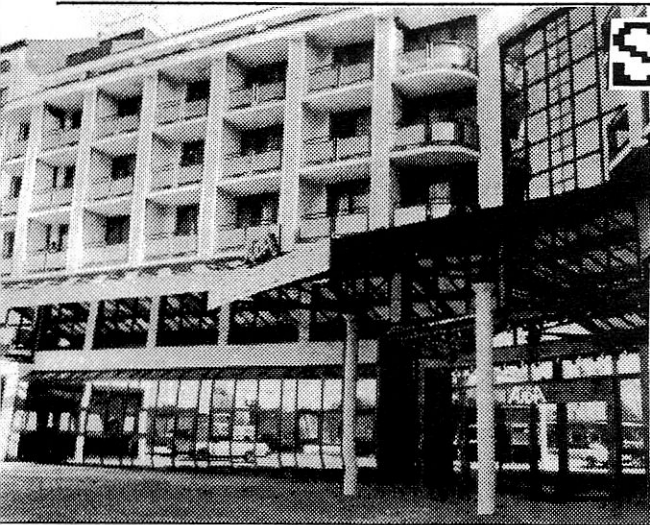
JELINČIČ IZKLJUČEN
Iz Slovenske nacionalne stranke so izključili Zmaga Jelinčiča, ker je baje objektivno odgovoren za padeč obrambnega ministra Janeza Janše.

TISKOVNA KONFERENCA JANEZA JANŠE KOT PREDSEDNIKA SOCIALDEMOKRATSKE STRANKE SLOVENIJE
Na tej konferenci je Janša dejal, da se bo dejanska politična moč zdaj skoncentrirala v stranki Liberalne demokracije, v tej igri pa bodo največ izgubili Slovenski krščanski demokrat, saj bodo imeli le tretjino sedežev v vladi in parlamentu.

BREZ VIZUMOV V GRČIJO
V Atenah naj bi 6. aprila letos podpisali že večkrat napovedani sporazum o odpravi vizumov med Slovenijo in Grčijo. Slovenski zunanji minister Lojze Peterle bo namreč za to priložnost obiskal Grčijo. 19. in 20. aprila pa se bo mudil na Portugalskem.

ZAKON O RTV SLOVENIJA
Razprave o predlogu zakona slovenske Radio in televizije so precej polemične, saj je skupina poslancev v državnem zboru predlagala, da naj bi člane sveta RTV imenovala parlamentarne stranke, kar pomeni, da bodo stranke na ta način prek sveta RTV odločilno vplivale na programsko politiko slovenskega radia in televizije.

ZA BOSANSKE DRŽAVLJANE SLOVENSKA MEJA ZAPRTA
Marsikateri Slovenec, ki ima svojce v Bosni, se verjetno sooča s tem, kako bi jim lahko pomagal. Možnosti, ki so bile pred časom zdaj ni več. V Slovenijo lahko namreč pridejo le slovenski državljani, ki živijo v Bosni in sicer z mednarodnimi begunskimi konvoji. Tako imenovana garantna pisma za bosanske državljane tudi ne veljajo več. Zanimivo pa je to, da je možno poslati garantna pisma še vedno osebam v drugih državah nekdanje Jugoslavije.

Hotel Ajda v Moravskih toplicah

SLOVENIJA

MOJA DEŽELA

MORAVSKE TOPLICE — Pravijo, da se gostje v to mlado slovensko zdravilišče radi vračajo; poleg domačih gostov sem najraje zahajajo turisti iz Avstrije in Nemčije, v dnevni knjigi gostov viden delež predstavljajo tudi Hrvatje, Italijani in Švicarji. V hotelih Ajda in Termal ter v počitniških hišicah razpolagajo s 680 posteljami. Zdravljenje: degenerativni artritis, revmatizem, pljučne bolezni in bolezni kože. **Naslov:** Moravske Toplice, Kranjčeva 12, SLO-69221 Martjanci; telefon: 0011 386 69 48 210, fax: 0011 386 69 48 607.

MARIBOR-KOPER — Z uveljavitvijo novega voznega reda (29. maja) bo v Koper pripeljal nov, polepšan vlak *Pohorje expres*, ki ima rang InterCity vlaka. Da bi potnikom na potovanju med štajersko metropolo in slovensko obalo ponudili udobnejšo vožnjo v privlačno urejenih vagonih, bodo v TVT Maribor posodobili v začetku osemdesetih let narejene vagoni. Z vlaka bo mogoče telefonirati, posodobljen bo restavracijski vagon, celostna podoba tega vlaka prirejenega za hitrost 160 km na uro, bo zasnovana tako, da bo po zaslugi značilnih barv in opreme že na zunaj razpoznavno drugačen.

MOST NA SOČI — Turistično društvo se je za lepši izgled tega dela Primorske odločilo bolje poskrbeti za urejanje okolja. Na zboru društva so se dogovorili tudi o izvedbi letošnje največje turistično-zabavne prireditve na severnem Primorskem in sicer tradicionalne *Noči na jezeru*, ki bo potekala 1.2. in 3. julija. Častni pokrovitelj prireditve bo predsednik vlade dr. Dmrovšek.

ŠENTJUR PRI CELJU — Šentjurčani so imeli 26. marca letos prvi pohod "*Via historica*", ki naj bi postal tradicionalen in je predvsem rekreativnega, kulturnega in zgodovinskega značaja. Pohod je bil sicer vezan na 100. obletnico rojstva in 75. obletnico smrti Frana Malgaja (Maistrovega poročnika in borca za severno mejo), 165. obletnico rojstva dr. Benjamina Ipavca.

MENGEŠ — V krajevni skupnosti Mengeš so objavili razpis za izbor tekmovalne ekipe, ki bo sodelovala na *Igrah brez meja*, ki jih organizirajo evropske radiofuzne organizacije. Mengeška ekipa bo sodelovala na igrah na Malti v mestu La Vallette, slovenske barve pa bodo na letošnjih igrah, ki bodo v različnih krajih Evrope zastopali še predstavniki Kanala ob Soči, Rogaške Slatine, Radovljice, Podčetrtna, Ajdovščine, Nove Gorice in Ljubljane.

SEVNICA — Po širni Dolenjski tekmujejo, kdo bo privabil več domačih mojstrov. Po 33 letih *salamiade*, tradicionalnega ocenjevanja in poskušnje salam v Vrtovkovi gostilni sredi starega dela Sevnice, so sevniški salamarji začeli dobivati konkurenco. Tako po širni Dolenjski, kot tudi v nekaterih drugih krajih, se je začelo pravo tekmovanje za to, kdo bo privabil več mojstrov suhomesnatih izdelkov. Med 76 salamami je letos bila za kraljico razglašena tista, ki jo je natlačil Jože Medvešek iz Sentjerneja. Prvo spremljevalko najboljšje je natlačil Jože Cesar iz Novega Mesta.

22. aprila, na dan zemlje, bo potekala v Sloveniji akcija "*Očistimo Slovenijo, tam se začneja moja dežela*".

Slovenija
Leto turizma 94

17. marca so v Ptuj ob Rogozniški cesti postavili temeljni kamen za tujsko carinarno.

MOKRICE — Potem, ko so se viteške svečanosti v treh letih obstoja konzulata Gradiščansko-panonskega reda vitezov vina za Slovenijo, doslej odvijale na Ptuj, v Ormožu, v Mariboru, na Zemonu pri Vipavi, pa so se zapriseženci reda tokrat zbrali na Mokricah. Grajsko okolje je navdušilo tudi predstavnike iz Avstrije, v gradu pa so odprli tudi svojo vinoteko. S tretjim konventom Gradiščansko-panonskega reda vitezov vina, konzulata za Slovenijo, so slovenski zapriseženci reda, obeležili tretjo obletnico svojega delovanja na Slovenskem. Na fotografiji zgoraj desno: prokonzul konzulata za Slovenijo, Fedor Pirkmajer je viteškemu omizju in slovenski javnosti spregovoril o plemenitih ciljih reda in uspehih, ki jih je rodilo viteško prijateljstvo.

RADENCI — Ponujajo zdravje v znamenju treh src. Osnova za vse metode zdravljenja sta mineralna in termomineralna voda. Radenska nevtralizira preobilno želodčno kislino, preprečuje nastajanje ran na želodcu in dvanajsterniku ter pospešuje delovanje prebavnih encimov v črevesju. Mineralna voda Radenska prav tako pospešuje izločanje vode in preprečuje nastajanje ledvičnih kamnov. Kopenje v vodi Radenska ugodno vpliva na vegetativni živčni sistem, izboljšuje prekrvavitve in razbremenjuje krvni obtok. Blaži težave pri revmatskih obolenjih, lajša ginekološke težave in ugodno vpliva pri kroničnih vnetjih.

Tistim, ki bodo odpotovali letos v domovino bi v Radencih še prijala ugodna bio-klima, nam, ki ostajamo, bo pa dobra kar mineralna voda Radenska tri srca, ki jo v Avstraliji lahko kupimo v skoraj vsaki Continental mesnici, pa tudi ponekod v samopostrežnih trgovinah. Telefonska številka za hotel Radin v Radencih pa je iz Avstralije: 0011 386 69 / 65331.

OBALA — Družbeniki konzorcija za katamaran *Prince of Venice* - mimogrede, izdelali so ga pri nas v Avstraliji - so podpisali pogodbo o prednakupu vozovnic v vrednosti 1,4 milijona mark. Portoroški hoteli, dve Kompasovi podjetji, zavarovalnica Adriatik in občina Piran so spet omogočili, da bo prva slovenska potniška pomorska linija med Portorožem in Benetkami lahko obratovala tudi letos. Lani je katamaran prepeljal 15 tisoč potnikov, kar je premalo, da bi bila linija rentabilna, vendar jo je smiselno vzdrževati tudi naprej, saj je pomemben del portoroške turistične ponudbe.

LJUBLJANA — Ljubljanska občina Center načrtuje novo sosesko, imenovano Nove Poljane, na območju nekdanje vojaške pekarnice in vojaških skladišč ob Ljubljani. Tu naj bi zgradili 37 stanovanjskih poslopij, s skoraj 300 stanovanji.

PORTOROŽ — Posvet o turizmu v slovenski Istri. Pojavila se je ideja o vinski cesti s končnima postajama Sečovlje in Črni Kal, razpredena pa naj bi bila po vsem zaledju in i vodila skozi sleherni vas, kjer je doma vinarsko izročilo. Seveda je ideja še v povojih.

TOLMIN — V Idriji so začele poginjati celo najbolj odporne ribe velikanke. Pomor dosega razsežnosti katastrofe. Idričani pa se za klice na pomoč iz Tolmina ne zmenijo. Pred dnevi so tolminski ribiči potegnili približno 600 poginulih rib iz sluzjo neznanega porekla prekrte Idrije in med njimi so tudi 10 kilogramske velikanke trdoživih belic oziroma mren. Izgleda, da bo ta Sočin prtok postala mrtva reka. Vzorca zastrupljenih rib so na skriven način obtičali v Idriji, zato se ne ve kakšne vrste strupi so v Idriji.

PO SVETU

DUBLIN — Letos bo evrovizijska popevka v tem mestu in 30. aprila jo bomo lahko spremljali tudi v Avstraliji na SBS televiziji, tako kakor vsako leto. Žal Slovenija letos na tekmovanju ne more sodelovati. Pet držav z repa razpredelnice lanskega tekmovanja bo namreč lahko spet sodelovalo šele prihodnje leto.

DELFT, NIZOZEMSKA — Prvi slovenski teden na Nizozemskem je bil od 14. do 19. marca. Društvo prijateljev Slovenije obstaja že nekaj let, cilj društva je pomoč pri čim hitrejši vključitvi Slovenije v zahodni del Evrope. Na otvoritveni svečanosti je govoril Jaša L. Zlobec, slovenski veleposlanik za države Beneluksa. Prvi dan je bil namenjen gospodarskemu sodelovanju, govorila je Vojka Ravbar. Tedenski program je bil zapolnjen s serijo predavanj o slovenski kulturi, turizmu, narodnih nošah, navadah, z diapozitivni so prikazali Triglavski park, tamkajšna Slovenska folklorna skupina (letos končuje 40. leto delovanja) je zaplesala in sploh je bilo vse tudi v znamenju glasbe, dobre hrane in pijače.

MÜNCHEN — V 'Hiši sudetskih Nemcev' je bila slovesno odprta zanimiva razstava z naslovom 'Sosed Slovenija — včeraj in danes. Slovenska ljudska umetnost, domača obrt in industrija.' Razstava sodi v okvir uspešnega sodelovanja nemškega in slovenskega Panevropskega gibanja ter mesta Ljubljane in bo odprta do 17. aprila.

SPEYER — V nemškem mestu Speyer je bilo od 7. do 11. marca že 74. srečanje duhovnikov, diakonov in pastoralnih delavcev, ki delujejo med slovenskimi izseljenci po vsej Evropi. Srečanja sta se udeležila tudi dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu in koprski škof Metod Pirih. Dr. Vencelj je trenutno za približno mesec dni na obisku pri argentinskih Slovencih.

VELIKA BRITANIJA — V zadnjih 20 letih je v Veliki Britaniji lahko umrlo na stotine oseb, ki so jemale zdravilo proti bakterijam, katerega sta na trg poslali britanska in švicarska farmacevtska hiša Wellcome in Hoffman. Sporno zdravilo, ki so ga prodajali pod imenom *Septin* in *Bectrim* in pomaga odpraviti "številne bolezni", predvsem pa infekcije urina in bronhitisa, vsebuje sestavino na osnovi sulfida. Ta povzroča nevarne učinke kot n.p.r. "smrtonosne krvne reakcije". Sporno zdravilo je od leta 1969 v Veliki Britaniji in tudi drugod po svetu, še posebej v Indiji, imelo velik trgovinski uspeh.

KARLSRUHE — Strokovnjaki nemškega raziskovalnega inštituta za prehrano so dognali, da bakterije mlečne kisline v jogurtu, siru ali pinjencu morda zavirajo razvoj nekaterih vrst raka. Povedali so, da imajo dokaze, na podlagi katerih lahko priporočijo ustrezno prehrano za preprečitev raka na debelem črevesu. O tej vrsti raka je bilo te dni dosti govora v Avstraliji, znanstveniki upajo, da so našli cepivo proti črevesnemu raku, pa tudi proti drugim vrstam rakavih bolezni.

TORONTO — Sprejem za "slovenskega" olimpijca. Zimska olimpijada v Lillehammerju je že daleč za nami pa vendar je vredno omeniti, da je pred kratkim postal kanadski prvak v umetnem drsanju 21-letni Elvis Stojko, sin znanega tenorista Stefana Stojka in matere, ki je madžarske narodnosti. Na olimpijskih igrah je Stojko prejel srebrno medaljo, zaslužil pa si je zlato odličje, le sojenje je bilo krivično. Stojka je na torontskem letališču pričakala tudi množica kanadskih Slovencev.

...aj vsako ... nad ar ... čepr ... strani ... uhče ... zelo učil ... ju. Z ... kaj ... učil dobro ... slovenski ... prvošolske ... morda ... terim dru ...

TISK

3 YR DOUBLE WIRE Newsletter of Geelong Community Radio

MAREC 1994

V radijskem časopisu geelonške etnične postaje 3 YR (Geelong je viktorijsko mesto blizu Melbourne) smo zasledili na 6. strani pod naslovom *Multicultural Radio - People Profiles*, med predstavivijo filipinske napovedovalke in hrvaškega napovedovalca tudi ime naše Slovenke Franciske. Elga Kenins je v radijskem glasilu zapisala sledeče:

"Rada imam 3 YR! Delo na radiu postane navada!" je rekla Franciska. Franciska Smilanič (Nekrep) je predana delu na naši radijski postaji. Je tudi blagajničarka v *Multicultural Committee* in poslušalcem se predstavlja z dvema enournimi oddajami v slovenskem jeziku vsako sredo ob treh popoldan in ob devetih zvečer. Največ časa posveča načrtovanju in pripravam oddaj in njen pristop k delu je profesionalen. Tako kot večina naših napovedovalcev, je bila tudi ona rojena preko morja. Rodila se je v Sloveniji in v času vojne se je preselila v Avstrijo. Vojna je prekinila tudi njeno šolanje, že zelo zgodaj jo je namreč navdajala ljubezen do glasbe in umetnosti. Preden se je leta 1962 priselila v Geelong, je živela deset let v Venezueli in tako govori tudi špansko; razen angleščine in slovensčine pa obvlada še nemščino. V Geelongu je bila aktivna v slovenski skupnosti, tudi pri ženski sekciji, nekaj let pa je bila tajnica.

Leta 1988 ji je bilo ponujeno prostovoljno delo na radiu 3 YR in po kratkem treningu se je predstavila s svojo prvo radijsko oddajo 8. aprila 1989... in od takrat ni izostala niti z ene same radijske ure... (op. u.: v imenu našega časnika želimo Franceski ob šesti obletnici dela na radiu v Geelongu še obilo zadovoljstva, uspeha in seveda podpore slovenske skupnosti).

THE AGE

28. MAREC 1994

Melbournški *The Age* je 28. marca posvetil eno izmed svojih prilog viktorijskim paleontološkim raziskovanjem, ki odkrivajo lokacije dinozavrov predvsem v Viktoriji, ti naj bi živeli tod pred 65 milijoni let. S temi raziskavami se ukvarjajo v *Museum of Victoria* in na *Monash univerzi*, kjer je zaposlena tudi naša rojakinja in sicer sodelavka našega časopisa Draga Gelt. Poročali smo že, da je Draga računalniška (kompjuterska) risarka paleontoloških ilustracij in tako se je na osmih straneh te priloge, ob ilustracijah dinozavrov spet našlo slovensko ime in priimek: Draga Gelt.

(op. u.: kri res ni voda; kako lepo je videti slovensko ime v avstralskih časopisih in vsakokrat smo znova ponosni nate, Draga).

SLOVENEK

25. FEBRUAR 1994

Janez Janša bo obiskal Slovence po svetu. Kot je včeraj sporočil generalni tajnik Socialdemokratske stranke Slovenije (SDSS), je predsednik SDSS Janez Janša pretekli mesec prejel od slovenskih rojakov in njihovih združenj iz ZDA, Kanade, Avstralije, Južne Amerike, Nemčije, Švedske in Francije številne čestitke in vabila za obisk. Večini vabil se bo Janša odzval ter predvidoma v marcu, maju in septembru obiskal več društev Slovencev po svetu, kjer jih bo seznanil s trenutnimi razmerami v domovini po osamosvojitvi. Tako je zapisal C.P. v dnevniku *Slovenec*.

DOMAČE NOVICE

Glasilo *Domače novice*, ki od leta 1961 izhaja s presledki, od februarja 1991 leta pa mesečno, je v letošnjem letu izšlo že trikrat. Namenjeno je predvsem obveščanju ljudi občine Lenart, v zadnjem času čedalje bolj posega v sosednje občine, kot so Pesnica, Gornja Radgona in Ljutomer.

TEČAJNA LISTA - slov. tolarjev (SIT) April 1994

DRŽAVA	VALUTA	NAKUPNI	PRODAJNI
Avstralija	1 AUD	92.4652	93.0216
Nemčija	1 DEM	78.1847	78.6552
ZDA	1 USD	129.9430	130.7250

NOVOST ZA UPOKOJENCE V SLOVENIJI

DOHODNINA ZA LETO 1993

Konec marca je čas, ko morajo v Sloveniji izpolniti obrazce za dohodnino (taxo). Z ustreznimi prispevki so dejansko obremenjene le višje pokojnine, tiste, ki so višje od povprečne slovenske plače. Ostalim upokojencem z nižjimi pokojninami ne bo treba več pisati napovedi za odmero dohodnine. **KAKO JE S TISTIMI, KI DOBJO DODATEK ALI POKOJNINO IZ TUJINE?**

Upokojenci, ki prejemajo del pokojnine (ali celo) iz tujine, morajo obvezno sestaviti tudi napoved za odmero dohodnine. V obrazec vpišejo neto znesek tuje pokojnine, ki so jo prejeli prek bančnega računa. Vse drugo bodo obračunali na davčni upravi.

Če ima upokojenec dve vrsti prihodkov (pokojnino doma in v tujini), v napoved za odmero dohodnine vpiše vse prejete zneske (pokojnino, prejeto v Sloveniji, in tisto iz tujine). V tem primeru višina domače pokojnine ni pomembna, pomemben je skupni znesek.

KAKŠNE SO KAZNI ZA UTAJITEV?

Visoke! Če obrazca do predpisanega datuma (31. marca) ne oddajo ali če v napovedi ni vseh podatkov, ki so potrebni za odmero dohodnine, lahko tako osebo občinski sodnik za prekrške kaznuje z najmanj 50.000 tolarji. V primeru lažno pisane davčne napovedi je napovedana najmanjša kazen 400.000 tolarjev.

AVSTRALSKA COCA COLA AMATIL LTD V SLOVENIJI

Coca cola Amatil (CC Amatil) si je z nakupom 75% deleža, do sedaj državnega podjetja IBP Žalec, zagotovila večinsko kontrolo poslovanja tega proizvajalca brezalkoholnih pijač v Sloveniji. Za svoj 75% delež je odštela 15,4 milijonov avstralskih dolarjev; ostali 25% delež tega podjetja so kupili lokalni slovenski vlagatelji, katerih je največ zaposlenih v podjetju samem. Z moderno polnilnico v Žalcu in izredno prodajno mrežo s centrom v Ljubljani, je generalni direktor CC Amatila Dean Wills zelo zadovoljen, saj pričakujejo takojšnji dobiček v poslovanju, v katerega ni potrebno vlagati velikih dodatnih denarnih sredstev. Z nakupom IBP Žalec je CC Amatil povišala večinsko lastnino tega proizvajalca brezalkoholnih pijač v Evropi na šest.

Radi ugodne kupne moči slovenskega prebivalstva v primerjavi z ostalimi vzhodno evropskimi državami, je tako postala CC Amatil v Sloveniji po velikosti na tretjem mestu za Avstralijo in Avstrijo.

Peter Griffiths, področni direktor CC Amatil za Evropo prav tako pravi, da ime novolastniškega podjetja v Sloveniji še ni izbrano.

Sirjenje aktivnosti CC Amatila v centralno in vzhodno Evropo ter azijske države se nadaljuje, na vrsti so pogovori s proizvajalci brezalkoholnih pijač z državami, ki mejijo na Slovenijo in na ostale države, v katerih si je CC Amatil že zagotovila svoja interesna poslovanja.

Povzel in prevedel iz Financial Review, 31. marec 1994

Vinko Rizmaj

Z EUROCARDOM DO GOTOVINE NA TUJEM

Ob začetku izdajanja Eurocard SKB kartice so lani jeseni v banki SKB obljubili, da bo z njihovo kartico mogoče dvigovati gotovino v bančnih avtomatih tudi v tujini. To je odslej mogoče, in sicer na vseh bančnih avtomatih z oznako Eurocard Mastercard. Za dvig gotovine potrebujejo imetniki kartice še posebno geslo, ki ga na svojo prošnjo dobijo v banki SKB.

ŽE DRUGA RESTAVRACIJA VERIGE DAIRY QUEEN V LJUBLJANI

Ker je bila pred letom in pol restavracija, ki jo je družba Dairy Queen odprla v središču Ljubljane, dobro sprejeta, je začela omenjena družba graditi verigo restavracij po vsej Sloveniji. Drugo restavracijo so odprli v soboto, 11. marca, v Emoninem centru v Dravljah, v Ljubljani. Med ponudbo hitro pripravljene hrane je mogoče dobiti različne hamburgerje, vroče hrenovke, krompirček, pice, solate in sladolede. Maja bodo odprli še restavracije v Celju, kmalu pa tudi v drugih krajih Slovenije.

DIAMANTI NA PRVI DRAŽBI

V Cankarjevem domu so odprli 2. slovenski finančni sejem. Posebnost bo prva slovenska dražba diamantov. Na razstavi bo tudi unikatni nakit z dragimi kamni, ki ga izdelujejo pri podjetju Partner iz Kranja.

SLOVENIJA NEKOLIKO NIŽE NA LESTVICI TVEGANOSTI NALOŽB

Slovenija je na najnovejši lestvici deželnega tveganja (country risk), objavljeni v ugledni finančni reviji Euromoney, s 43,06 točke uvrščena na 73. mesto, kar je za deset mest slabše kot ob zadnjem merjenju septembra lani in povsem enaka uvrstitev kot pred letom dni.

POKOJNINE MANJŠE ZA 4,2 ODPSTOTKA

S 1. marcem so se pokojnine v primerjavi s prejšnjim mesecem zmanjšale za 4,2 odstotka.

IRONMAN AUSTRALIAN TRIATHLON

FORSTER/TUNCURRY NSW
nedelja, 17. april 1994

Triatlona se bodo udeležili tudi trije Slovenci. Igor Kogoj, 35 letni pravnik, profesionalc v triathlonu, sicer iz Mosta na Soči, ki trenutno živi v Nemčiji, Miro Krogar ter njegov prijatelj in organizator tekmovalj Ivo Tomc. Miro in Ivo sta pripotovala v Sydney iz Londona 5. aprila, nekaj dni bosta preživela v Sydneyu, potem pa odpotovala na tekmovalje v Forster/Tuncurry. Slišali smo, da sta prava ambasadorja Slovenije, saj so njuna kolesa, majice in prtljaga polepljeni z oznakami Slovenija.

Miro je star 31 let, živi v Stranjah pri Kamniku, ima ženo in dve hčerki, je elektro tehnik pri PTT podjetju. Je tretji Slovenec, ki mu je uspelo opraviti s to najtežjo enodnevnno prizkušnjo na svetu, ki zajema 3,9 km plavanja, 180 km kolesarjenja in 42, 2 km teka. Trenira 3 do 4 ure na dan in tako v enem letu preplava 800 km, prekolesari 9.000 km in preteče 2.000 km. Zadnji dve leti se je udeležil tudi svetovnega prvenstva na Havajih. V prostem času se ukvarja s smučarskim tekom, kot vaditelj smučanja pa velikokrat vodi smučarske tečaje. Pred leti je igral v pihalnem orkestru klarinet in saksofon, dolga leta je plesal v folklorni skupini Kamniška Bistrica.

Ivo je star 45 let, ima ženo, sina in hčerko. Zaposlen je v Upravi PTT podjetja v Ljubljani kot organizator športne rekreacije. V prostem času dela kot učitelj smučanja, organizira različne športne prireditve. Z družino in prijatelji je prehodil večji del slovenskih gora, z ženo pa sta 14 let plesala v folklorni skupini Tine Rožanc iz Ljubljane, s katero sta prepotovala veliko sveta ter se tako srečevala s slovenskimi izselenci. Rad igra kitaro in prepeva slovenske narodne pesmi. Prijatelju Mirotu pomaga pri organizaciji udeležbe na tekmovaljih.

BALINANJE

TURNIR SVETOVNEGA VRHA

APRILA OTVORITEV NAJVEČJE BALINARSKO DVORANE NA PRIMORSKEM

"Generalko" bo dvorana v Novi Gorici prestala 23. aprila letos. Tribune pa bodo gotovo polne 7. in 8. maja, ko bo nov objekt že sprejel udeležence vrhunskega mednarodnega turnirja štirih balinarskih velesil: Francije, Italije, Hrvaške in Slovenije.

VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE EMBASSY OF SLOVENIA

Advance Bank Centre-Level 6, 60 Marcus Clarke street, Canberra City. tel.: (06) 243 4830 fax: (06) 243 4827. Pisma in drugo pošto pošljite na naslov: Embassy of Slovenia, P.O.Box 284, Civic Square, Canberra ACT 2608.

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00-17.00 ure; uradne ure pa so od 10.00-14.00 ure. Odpravnik poslov: Aljaž Gosnar; upravno konzulami referent: Tina Omahen.

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE AVSTRALIJA (NSW in VIC)

21 Judge Street, Randwick, Sydney, NSW
Častni konzul Alfred Brežnik

Obisk urada izključno po dogovoru

(By appointment only)

Tel.: (02) 314 5116;

Fax: (02) 3996246

Poštni naslov:

P.O.Box 188, Coogee, NSW 2034

KONZULAT REPUBLIKE SLOVENIJE NOVA ZELANDIJA

Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt
(Wellington), častni konzul Dušan Lajovic.

tel.: (04) 567 0027, fax: (04) 567 0024

Poštni naslov:

P.O.Box 30247, Lower Hut, New Zealand

Naslov v Avstraliji:

78 Victoria Street, Smithfield,

Sydney, NSW 2164,

tel.: (02) 604 5133; fax: (02) 604 009

Poštni naslov:

P.O.Box 5, Smithfield, NSW 2164

TONE GOGALA, AKADEMSKI
DRAMSKI IGRALEC
Z MONODRAMO
DR. MATJAŽA KMECLA

ANDREJ SMOLE- ZNAMENITI SLOVENEK KMALU V AVSTRALIJI

OHRANIMO

SLOVENSKO BESEDO

VČASIH SMO IMELI V SYDNEYU BOGATO KULTURNO
ŽIVLJENJE, KAJ PA DANES?

Slovenci v Sydneyu se še lahko spomnimo leta nazaj, ko smo imeli zelo bogato kulturno življenje. Vse slovenske organizacije so prirejale proslave: Prešernovo in Cankarjevo, Materinski dan, Očetovski dan, Dan žena in še kaj drugega vmes. Nastopali so otroci, mladinci in odrasli z recitacijami, igrkami in skeči, pevci vseh starosti so veselo prepevali in naši rojaki Slovenci so jih z veseljem poslušali.

Kje so zdaj tisti časi? Počasi so se porazgubili - najprej otroški zbori in recitatorji - odrasli so in sedaj še komaj slišimo slovensko besedo iz njihovih ust. Izgubile so se dramske skupine posameznih klubov, daleč v zgodovino je utonil pevski zbor Škrjančki in pred kratkim tudi moški pevski zbor Kluba Triglav. Ostala je samo peščica ljudi, ki še ohranja naše kulturne tradicije: folklorna skupina in pevski zbor Slovenskega društva Sydney, pevci in mladina Verskega središča Merrylands in še posebno Igralska družina Merrylands.

Clani Igralske družine Merrylands nas vsaj enkrat na leto razveselijo z dramsko predstavo. Ta skupina v eni ali drugi obliki deluje že od leta 1962, še posebno aktivni pa so zadnjih devet let. V tem času so na odru Verskega središča Merrylands uprizorili igre: *Prisega opolnoči*, *Jezični dohtar Petelin*, *Martin Krpan in Svoje glavček*; z nekaterimi od teh so obiskali tudi odre drugih slovenskih organizacij po Avstraliji. Zadnja na programu je igra Franca Saleškega Finžgarja *Divji lovec*, ki jo pripravljajo za ta mesec (april). Vsako na novo naštudirano dramsko delo zahteva veliko truda in dela, veliko več kot si predstavljajo gledalci, ko gledajo igro na odru. Poleg študija samih vlog in rednih vaj, h katerim se zbirajo vsaj enkrat tedensko, morajo skrbeti tudi za izdelavo kostimov in scene, plakatov, vstopnic in odrskih pripomočkov itd.

Poleg tega da Igralska družina veliko prispeva k ohranjanju slovenskega jezika v Avstraliji, ima še posebno zaslugo da k sodelovanju priteguje tudi večje število mladih avstralskih Slovencev, ki jim slovenska umetniška beseda ne teče vedno gladko, vendar pa se zato toliko bolj potrudijo. Slovenci nismo vedno hvaležna publika pri kulturnih prireditvah, zato si ti požrtvovalni kulturni delavci še toliko bolj zaslužijo priznanje za njihov trud in vztrajnost, ko nam leto za letom pričarajo na oder iluzijo preteklih dni.

Premiera DIVJEGA LOVCA bo v soboto, 23. aprila 1994 ob 7.30 zvečer v dvorani Verskega središča Merrylands, Sydney. Prva ponovitev igre bo v nedeljo, 24. aprila ob 11 uri dopoldan, po sveti maši.

Upamo, dragi Slovenci, da boste spet napolnili dvorano Verskega središča Merrylands, tako, kot se je to zgodilo pri prejšnjih dramskih predstavah. Po prvi predstavi v soboto bo zrebanje srečelova, za pomoč Igralski družini Merrylands. Srečni dobitniki bodo lahko dobili hladilnik, gugalnik, Bessemer posodo, lutko v narodni noši in kupon za nakup pri podjetju Grace Bros. Srečke so že v prodaji, kupite jih lahko pri članih igralske družine ali pa na sam dan predstave. Dobrodošli in nasvidenje.

Martha Magajna, Sydney

Fotografija zgoraj:
Igralska družina Merrylands "Dva prstana"

DR. MATJAŽ KMECL: Monodrama **ANDREJ SMOLE - ZNAMENITI SLOVENEK**, izvaja: TONE GOGALA, režija: DUŠAN MLAKAR, dramaturgija in lektorstvo: JOŽE FAGANEL, scenografija: ANDREJ STRAŽIŠAR, kostumografija: JERNEJA JAMBREK, vodstvo predstave: IZTOK VADNJAL. Trajanje 50 minut.

KOLEDAR PRIREDITEV V AVSTRALIJI:

22. julij Perth - društvo, 23. julij Adelaide - društvo, 24. julij cerkev - po maši, 29. in 30. julija v melournških društvih (Jadran in Slovensko društvo Melbourne), 31. julija cerkev v Kew - po maši in v Slovenskem društvu Ivan Cankar Geelong, 4. avgust Canberra, 5. in 6. avgust Sydney - društvi, 7. avgust cerkev v Merrylandsu - po maši, 12. 13. in 14. avgust Gold Coast in Brisbane, 21. avgust Wollongong - po maši. O morebitnih spremembah bodo poročali na slovenskih radijskih oddajah.

Tone Gogala je marca letos sam prepotoval Avstralijo in se srečeval s predstavniki slovenskih organizacij in medijev in se z njimi dogovarjal za datume nastopov.

Tone Gogala nam je povedal, da je dr. Matjaž Kmecl napisal monolog *Andrej Smole - Znameniti Slovenec* na njegovo željo in prav za gostovanje pri Slovencih po svetu. Gogala je prišel na to idejo že ob njegovem prvem obisku v Avstraliji leta 1980. Z monologom je doslej odigral že 55 predstav v Sloveniji, na Avstrijskem Koroškem in na Hrvaškem. Povsod je doživel izreden uspeh. Tudi kot radijsko igro jo je že posnel, za TV pa jo bo jeseni.

**TONE GOGALA
PORTRET**

Tone Gogala, akademski dramski igralec je spet v ljubljanski Drami, kjer je začel igrati že med študijem na AGRFT v Ljubljani. Kot sam pravi, je iz metropole - Kranja, kjer se je rodil 10. 1. 1945.

Med leti 1967 in 1980 je oblikoval več kot petdeset zelo različnih vlog v dramah domačih in tujih avtorjev; med njimi izstopajo zlasti Laert v *Hamletu*, Ruzzante v *Vdovi iz Ankone*, Matiček v *Tem veselem dnevu*, Franz v Kroetzovem *Odstrelu* in Truffaldino v Goldonijevem *Slugu dveh gospodov*, za katerega je bil leta 1981 nagrajen s Severjevo nagrado. Svojo igralsko kariero je Gogala nadaljeval v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu, v zadnjem času pa je izpeljal tudi več lastnih projektov: dve gledališki predstavi in dvanajst kaset z integralnim *Svetim pismom*. Tone Gogala je nastopil v precejšnjem številu slovenskih filmov (glavna vloga v *Peti zasedi*) in televizijskih dramah, veliko pa snema tudi za radio.

IN ŠE ODMEV...

PO RAZREŠITVI JANEZA JANŠE

KRIŽEV POT SLOVENSKE DEMOKRACIJE

Veliki teden, leto 1994...

...Že drugi teden brez tedenskih pregledov STA (Slovenske tiskovne agencije) novic za slovensko radijsko oddajo...

...Novice od MZZ (Ministrstva za zunanje zadeve) časopisni izrezki iz Dela, Dnevnika, Republike: "Vojaška policija aretirala bivšega (odstavljenega) delavca pri Ministrstvu za obrambo zaradi osumljenega vohunstva in tatvine strogo zaupnih vojaških dokumentov. Milan Smolnikar se je aretacije branil in se zaklenil v svoj BMW. Vojaška policija je uporabila silo in pri tem lažje poškodovala Smolnikarja in njegov avto..."

...Delo, 23. 3. 94: "Odprto pismo predsedniku vlade" od Komisije za zaščito človekovih pravic s podpisi Igorja Bavčarja, Spomenke Hribar, Francija Zavrla itd. Podpisniki se zgražajo nad ravnanjem vojaške policije in zahtevajo odstranitev obrambnega ministra Janeza Janše. V pismu dalje primerjajo in enačijo "zadevo Smolnikar" s procesom proti "četverici" ter JLA za Janezom Janšo. "huda kršitev človekovih pravic..." in Smolnikar se jim izredno smili.

...28. 3. 94, na SBS radiu v Melbourne, oddaja v srbskem jeziku: "...kriza v Sloveniji, Kučan in Janša sta našim nasprotnikom pomagala 'prikrijumčariti' orožje... ali bosta padla oba? ja, kdo drugemu jamo koplje, sam vanjo pade..."

"jaz pa moram dodati:" Laž in hudobija pač na tem svetu zmagujeta!"

...31. 3. 94, iz slovenskega Veleposlaništva v Canberri pride po faxu izrezek iz časopisa: "Obrambni minister Janez Janša razrešen z 49 glasovi za in 39 proti...pred slovenskim parlamentom se je zbralo v protest okrog osem tisoč ljudi..."

Kaj je storiti meni, ki mi ni vseeno, kako v moji domovini spletarijo z novo demokracijo, saj ne vedo kam in kaj bi z njo, ker se zanjo očitno niso dovolj borili? Naj sedim na udobnem naslonjaču in zamahnem z roko ter se potolažim: "Ljuba solzna dolina Sentflorjanska, kakor si boš postlala, tako boš ležala?" Ali naj ubogam naše avstralsko-slovenske "nepolitične" svetovalce, ki menijo, da se mi nimamo kaj vtikati v slovensko politiko, kakor se nismo zadnjih 50 let? Ali naj skočim iz kože, jim zažugam preko oceanov naj se že enkrat spametujejo? Ali naj udarim z ного ob tla tako močno, da se bi zemlja stresla in bi popadali s stolčkov... ali pa naj za njih le ponižno molim?

Naredila bom takole: za začetek bom povprašala vse "borce" proti slovenski demokraciji kako bi oni brez kakšne poškodbe aretirali lopova, ki se ne pusti aretirati in se zaklene v svoj lepi BMW... in če morda vedo za koga je Smolnikar kradel dokumente o vojaških tajnostih? Povprašala jih bom, kako mora nekdo, ki naj bi bil inteligenčen in ki naj bi mu bila Slovenija pri srcu, primerjati vlogo in delo Janeza Janše z ukrepi zloglasne JLA proti "četverici" in slovenskemu narodu? Opomnila jih bom, da se ne zavedajo kako bi lahko bila Slovenija brez Janše še vedno v okovih srbskega komunizma ali celo druga izmalíčena podoba Vukovarja. Obdolžila jih bom sprenevedanja in zavajanja slovenskega naroda, njihove vloge pri mnogih aferah, ki so v resnici kriminalni. Obdolžila jih bom zahrbtnega sodelovanja pri zmagi krivice nad pravico, laži nad resnico in zmage kriminalcev nad poštenjaki. Opomnila jih bom Pilatske vloge pri položitvi nove žrtve na oltar slovenske demokracije - Janeza Janše, slovenskega heroja, ki meni in mnogim drugim pomeni slovensko hrabrost, poštenost, sposobnost in zaupanje v slovensko demokracijo.

Dokler bo slovenski narod dopustil takšne afere, ki so v resnici zločini, je demokracija v domovini le na papirju. Zato pozivam Vse "borce proti slovenski demokraciji", da prenehajo z zavajanjem slovenskega naroda in vse podpisane člane "Komisije za zaščito človekovih pravic", da odstopijo od svojih političnih položajev in si kuhajo svojo lastno godljo. Šele nato se bom pomirila in začela ponovno barvati cvetje v akvarelu, ki me edino ne razočara. Kaj pa boste naredili Vi? Srečno!

Jožica Gerden, Mildura

MNENJA IZRAŽENA V TEM ČASNIKU NE PREDSTAVLJAJO VEDNO TUDI MNENJA UREDNICE, SODELAVCEV IN UPRAVNEGA ODBORA V CELOTI. AVTORJI SAMI ODGOVARJAJO ZA SVOJE PRISPEVKE. VSA PISMA IN PRISPEVKI NAJ BODO KRATKI, OMEJITEV JE DO 230 BESED.

SREČANJE BIVŠIH GRADITELJEV ENERGETSKEGA PROJEKTA SNOWY MOUNTAINS SNOWY REUNION - COOMA 1994

Od 30. aprila do 2. maja letos bo v Cooma Ex-Serviceman's Club v Coomi srečanje nekdanjih graditeljev energetskega projekta Snežnih gora. John (Slim) Charlton prosi v imenu organizatorjev - bivših delavcev, da vsi, ki se nameravajo udeležiti tega srečanja prinesejo s seboj stare fotografije, pisma, celo stare škornje in druge stvari, ki so povezane z delom na projektu. Vstop le z vstopnicami, zato je udležbo prijaviti na P.O.Box 666, Cooma, NSW 2630.

MOŽJE S SNOWYJA Ivan Kobal

Knjiga našega avstralskega rojaka Ivana Kobala *Možje s Snowyja* je doživela že dve izdaji v angleščini (1982 in 1984), slovensko pripoved pa je avtor na novo napisal in predal, tako, da se lahko govori o dopolnjeni izdaji. Goriška Mohorjeva družba je izdala to knjigo, da bi se z njo spomnila slovenskih izseljencev, ki so v težkih razmerah prvega povojnega desetletja zapustili domovino in poizkusili najti svoj življenjski prostor v daljni Avstraliji.

Avstralijo je Slovincem približal že Ivan Vrhovec, ki je pri Mohorjevi družbi v Celovcu leta 1899 izdal knjigo z naslovom *Avstralija in njeni otoki*. Gre za celovit geografsko-etnološki prikaz Avstralije in Okeanije. Plovbo v Avstralijo je opisal leta 1913 tudi France Miklavčič, ki je bil konzularni uradnik v avstrijski diplomaciji.

Knjiga *Možje s Snowyja* govori o velikem gradbenem podvigu, gradnji sistema jezov, prekopov in vodovodnih napeljav na Snežnih gorah v obdobju od leta 1953 do 1961. Pri projektu je delalo več tisoč mož, med temi pa so bili tudi Slovenci... obravnava trdo delo priseljencev ob prihodu v novo domovino.

Avtor knjige Ivan Kobal je doma s Planine pri Vipavi. Rodil se je 26. marca 1928. Po opravljeni osnovni šoli v domačem kraju je bil sprejet v jezuitski zavod v Piacenzi. Ob koncu vojne je prišel domov, a se ni mogel živeti v nove razmere. Zato je leta 1947 zbežal v Italijo in naslednja tri leta preživel p. raznih taboriščih. Leta 1950 se je preselil v Avstralijo, kjer se je preživljal na najrazličnejše načine, dokler si ni s samoizobraževalnimi tečaji po pošti pridobil gradbeno-konstruktorsko diplomu na mednarodni dopisni šoli. To mu je omogočilo, da se je v letih 1954-58 zaposlil pri gradnji energetskega projekta Snežnih gora. To svojo izkušnjo je opisal v knjigi *Možje s Snowyja*. Danes živi v Sydneyu. /Skrajšani povzetek po uvodni besedi Marka Tavčarja iz knjige *Možje s Snowyja*/

GORIŠKA MOHORJEVA COOPERATIVA-ZADRUGA

Riva Piazzutta 18
34170 Gorizia - Gorica
Tel.: (0481) 533177

Dragi rojaki, pri Goriški Mohorjevi družbi smo letos izdali knjigo Ivana Kobala *Možje s Snowyja*. V primeru, da bi bili zainteresirani za knjigo Vam jo radi pošljemo. Posamezna knjiga stane 20.000 lir oziroma 18 avstralskih dolarjev. Celotna zbirka letošnjih Mohorjev sestavlja 5 knjig in stane 58.000 lir ali 51 avstralskih dolarjev. Ob Kobalovi *Možje s Snowyja* še *Koledar 94* in 19. snopič *Primorskega slovenskega biografskega leksikona* ter zbirka novel in črtic Brune Pertot *Ko se vračajo delfini* ter *Aleksandrinke*, ki je reportaža Dorice Makuc o ženskah, ki so delale v Egiptu.

SREČANJE

NAŠE OČI - OKNO V SVET

SREČANJE S
STROKOVNJAKOMA
OČESNEGA ZDRAVSTVA:
Z DR. EDWARDOM RYANOM
IZ MELBOURNA IN NAŠIM
ROJAKOM
DR. MARJANOM FILIPIČEM IZ
SYDNEYA

Dr. Marjan Filipič - ustanovitelj očesne
patologije v Avstraliji in zaenkrat edini
očesni patolog

Dr. Marjan Filipič

Dr. Edward Ryan

Pred kratkim se je mudil v Melbournu naš rojak, dr. Marjan Filipič, ustanovitelj in direktor bolnice za očesno patologijo v Sydneyu. Z melbournskim znanim očesnim zdravnikom dr. Edwardom Ryanom, živim medicinskim enciklopedom, zbirateljem starin, zapisovalcem avstralske zgodovine in sicer zanimivim in simpatičnim človekom, sta bila člana izpitne komisije pri polaganju izpitov iz oftalmologije - očesnega zdravstva - in oftalmološke patologije.

Oba zdravnika sta v ordinaciji dr. Ryana v Collins Streetu ljubeznivo odmerila svoj dragocen čas za kratek klepet z nama. Dr. Ryan nama je pokazal zbirko svojih starin in umetniških slik - originalov znamenitih likovnikov, pripovedoval je o svoji, v Avstraliji zelo znani, zdravniški družini in o svojih zapiskih avstralske zgodovine, z dr. Filipičem pa sva se pogovarjali o očesnih boleznih in o drugih zanimivostih. To nadvse zanimivo srečanje posredujeva bralcem Glasu Slovenije in tudi poslušalci slovenske oddaje na SBS radiu se bodo lahko seznanili z zanimivima zdravnikoma. Seveda so naju ob srečanju z dr. Filipičem navdajali posebni občutki in ponos, da imamo Slovenci v Avstraliji tako zelo pomembnega rojaka, o katerem smo vedeli tako malo ali skoraj nič. Dr. Ryanu in dr. Filipiču se najlepše zahvaljujema za pogovor.

DR. MARJAN FILIPIČ O GLAVNIH VZROKIH SLEPOTE IN ZDRAVLJENJU

V glavnem so trije vzroki slepote: *katarakta ali siva mrena* (degeneracija leče), *glaukoma ali zelena mrena* (zvišan pritisk v očesu) in *diabetes* (sladkorna bolezen). Katarakta je vsaka delna ali popolna skalitev leče in po zrelosti ločimo začetno (incipiens), nepopolno zrelo (imatura), zrelo (matura) in preveč zrelo (hypermatura) ter starostno katarakto (cataracta senilis matura), ki se razvije pri nekaterih ljudeh po 40. letu starosti. Pri katarakti je treba najprej odstraniti lečo, bodisi v celoti ali pa samo njeno tkivo in to sta dve različni operaciji. Če se odstrani katarakta je treba ljudem nadomestiti lečo z očali, to so precej debela očala, namesto njih pa zdaj vstavljamo že plastične leče. Včasih so vstavljali leče v sprednjo kamero, zadnje čase pa v zadnjo, kjer je možnost za poškodbo roženice manjša, kljub temu pa še zmeraj ostaja določen rizik. Odstranitev katarakte ali vstavitve plastične leče bo prej ali slej poškodovala roženico, tako da jo bo treba presajati. Pri vstavljanju leč smo torej napredovali, moralo pa bo priti še do tega, da dobimo tudi umetne roženice in to čim prej. Raziskave celične kulture že potekajo, tudi v slučaju raka. Menim, da bomo v doglednem času prišli do umetnih roženic in nam donacije umrlih ne bodo več potrebne.

Kdaj operacija katarakte? Nekateri pacienti so zelo nepotrpežljivi in prezgodaj zahtevajo operacijo. Boljši kirurgi se temu upirajo. Najboljša pomoč in nasvet je, da bolniki s katarakto počakajo čim dlje, dokler le morejo in se šele potem, ko jim dela mrena res prevelike preglavice odločijo za operacijo. Operacije so drage, katarakte so zelo razširjene, in tako kot povsod imamo tudi v Avstraliji specialiste, ki poskušajo pacientom zelo hitro ustreči zaradi svojega zaslužka in jih torej predčasno operirajo. Glaukom - v začetku se da pri glaukomu konzervativno pomagati z različnimi kapljicami, ki razširijo šarenico, tako, da se zenica poveča, in da pride do hitrejšega odtoka prekatne vodke, kasneje pridejo pa v poštev različne manj ali bolj komplicirane operacije (ena teh je trebeculotomija, kjer izrežejo cilindriček tkiva), vstavljajo pa se tudi različni plastični vložki.

Diabetes - ali sladkorna bolezen je zdaj na tretjem mestu glavnih razlogov slepote. So različni štadiji te bolezni in učinka na oči. Osnovno pravilo je: čim boljše je kontrolirana bolezen, tem manjši in poznejši je učinek na vid. Ko postane učinek na oči kroničen, začnejo rasti nove žilice in vezno tkivo in na koncu pride do odstopa mrežnice. Seveda se lahko pojavi tudi katarakta zadnjega dela leče, pa tudi glaukoma.

Znaki odstopa mrežnice (ablatio retinae): zameglitev vida, zožitev in izpadi v vidnem polju, predmeti se vidijo izkrivljeno, črke so povečane ali zmanjšane, bliska se pred očmi itd. Ko pride do takih simptomov je treba takoj v bolnico.

Dr. Marjan Filipič priporoča: očala in ne kontaktne leče, saj te povzročajo infekcije, glivice in fizično poškodujejo normalni epitel roženice, prihaja do raznih iritacij, degeneracije v roženici. Osebo ne bi imel kontaktnih leč ampak očala.

DR. EDWARD RYAN

Dr. Edward Ryan izhaja iz stare in znane avstralske zdravniške družine: *že njegova babica je bila zdravnica leta 1828 v Hobartu, v Tasmaniji, njegov oče je bil dober očesni kirurg in prvi, ki je leta 1928 operiral odstop mrežnice v Avstraliji, katarakte je operiral že pred prvo svetovno vojno v Collins Streetu v Melbournu, imel je tudi svojo očesno bolnico. Brat dr. Ryana je bil kirurg in tudi eden bratrancev je danes znani očesni zdravnik, drugi je ginekolog, sinova sta profesorja medicine, eden njegovih stricev pa je imel prvi rentgenski aparat izven Melbournu.*

DR. MARJAN FILIPIČ

Njegova glavna funkcija je trenutno: referent za težjo diagnostiko očesnih bolezni in ta center je za vso Avstralijo. Druga funkcija je očesna banka, kvalitetna kontrola; dosti dela pa ima tudi s pedagoškim delom - predavanji in izpiti. Dr. Marjan Filipič je končal klasično gimnazijo v Ljubljani in se vpisal na medicino. Leta 1949 je odšel v Avstrijo, tam se je vpisal na univerzo in obenem delal v opekarni. Leta 1950 je migriral v Avstralijo. Živel je v raznih krajih, sprva je delal v Adelaidi kot fizični delavec, dopolnjeval je znanje angleščine in pričel ponovno študirati medicino - in to od začetka. Ker štipendija ni zadostovala, se je ponovno preživljal z različnimi fizičnimi deli; dan je prebil na univerzi, zvečer pa je pomival coca-cola steklenice, čistil pisarne, v času vikendov je čistil okna, za počitnice pa vlake... bilo je veliko samoopovedovanja. Ze v Adelaidi je stažiral v bolnici na univerzitetnem oddelku in na klinični patologiji. Posebej ga je zanimala neuropatologija in želel se je posvetiti raziskovalnemu delu, vendar za to nikoli ni bilo dovolj časa. V Sydneyu se je kasneje le specializiral kot patolog, leto dni je bil na specializaciji očesne patologije v Londonu, leto dni v Washingtonu in drugod po ZDA. Leta 1970 mu je uspelo v Sydneyu ustanoviti pri oddelek za očesno patologijo.

Stanka Gregorič in Eli Rizmal

PONOSNO REČI SMEM:
SLOVENEK / SLOVENKA
SEM
 USPEŠNI SLOVENC

Nadaljevanje

13. **GLENDA SLUGA** je hči pokojnega Jožeta Sluga (brata Ivanke Škof) in Vide Cetin. Rodila se je leta 1962 v Melbournu, kjer je na univerzi dokončala tudi M.A. v zgodovini. Poučevala je na oddelku za politične vede (Department of Political Science). Njeno diplomsko nalogo je leta 1988 izdala Univerza Melbourne pod naslovom "Bonegilla - A place of no hope". Knjigo je posvetila svojim staršem in 300.000 priseljencem, ki so šli skozi bonegillska vrata. Knjiga je bila razprodana v nekaj mesecih, Glenda pa je dobila leta 1987 zanjo nagrado od "Vaccari Italian Historical Trust".

Najbrž jo je to spodbudilo, da je nadaljevala svoj študij in opravila doktorat iz "Zgodovine primorskih Slovencev od leta 1945 do 1952".

Med pripravo doktorata je bila v Italiji - dalj časa v Trstu, kjer je proučevala dokumentacijo in v Angliji, kjer se je preživljala s predavanji in z delom za britanski konzulat iz Budimpešte. Danes poučuje zgodovino na Univerzi Sydney. Njena doktorska teza bo izšla kot knjiga. Poleg esejev na razna dela, ki jih objavlja v sydneysem časopisju, pripravlja še tretjo knjigo - naslov in vsebina pa naj bi bila zaenkrat skrivnost. Njena teta, Ivanka Škof pravi, da bomo o Glendi še mnogo slišali.

NOVICE IZ
 SLOVENSKEGA
 NARODNEGA
 SVETA NSW

Marjan Kovač

Predsednik SNS za NSW, g. Marjan Kovač, je na zadnjem sestanku Sveta zaprosil za razrešitev od njegovih dolžnosti. G. Kovač je v preteklem letu prestal težko operacijo, ki je - hvala bogu - uspela, vendar njegovo zdravje še vedno ni ravno najboljšo. Člani SNS za NSW in ostali prijatelji iz širne Avstralije mu želimo čim prejšnjega okrevanja in se mu zahvaljujemo za njegovo predsedniško delo pri SNS NSW, še pred tem pa za delo v vlogi predsednika Avstralske slovenske konference in upamo, da mu bo boljše zdravje omogočilo še nadaljno pomoč pri delu naše organizacije.

Dolžnost predsednika SNS NSW je prevzel g. Jože Smuk, za katerega upamo, da bo prinesel v našo organizacijo novih idej in novega poleta, saj spada v nekoliko mlajšo generacijo naših priseljencev. G. Smuk je v Sydneyu znan kot uspešen poslovnež, ki vodi svoje podjetje "Joe Smuk Electronics", pri tem pa še vedno najde čas za delo med Slovenci.

Upamo, da bo pod njegovim vodstvom naš SNS prispeval svoj delež k boljšemu sodelovanju in razumevanju med slovenskimi organizacijami v Sydneyu in k ohranjanju slovenskega duha in življenja v Avstraliji.

Martha Magajna, Sydney

IN ŠE NOVIČKI...

NOVI PREDSTOJNIK SV. RAFAELA V SYDNEYU

V versko in kulturno središče Sv. Rafaela v Sydney je že prispel novi predstojnik pater Tomaž Menart, ki bo med sydneyškimi in drugimi Slovenci, verjetno severovzhodnega dela Avstralije skrbel za dušnopastirstvo. Želimo mu veliko uspeha in da bi se med nami prijetno počutil.

NOVA PREDAVATELJICA NA MACQUARIE UNIVERZI

Macquarie univerza je za leto 1994 za študij slovenščine izbrala novo predavateljico Metko Cuk, ki je od leta 1990 poučevala slovenščino na Univerzi Nottingham. Leta 1991 pa je naredila MA iz jezikoslovja in modernega angleškega jezika. Iz slovenskega jezika in literature ter primerjalne literature je diplomirala v Ljubljani leta 1981. Metki Cuk prijetno bivanje med nami in čim več študentov, tu in tam pa naj se oglasi tudi s kakšnim prispevkom za naš časnik.

One of the leaders in
 refrigerators, freezers,
 stoves, ovens,
 washers & dryers.

gorenje pacific
 Domestic Appliances

0285/LITTLE & ASSOC.

euro international pty.ltd.

EURO FURNITURE

Wide range of colonial furniture from Slovenia
Dining Settings Bentwood Chairs
Rocking Chairs Modern Bedrooms

Available at all leading furniture retail stores

EURO TRADING

Trading with Slovenia in chemical commodities, pharmaceutical products, metals, machinery, sporting equipment, food products and a variety of other products

SHOWROOM ADDRESS:

3 Dalmore Drive
Scoresby VIC 3152
Ph: (03) 764 - 1900
Fax: (03) 764 - 1461

SYDNEY BRANCH

2A Bessemer Street
Blacktown NSW 2148
Ph.: (02) 671-5999
Fax: (02) 621-3213

A KONCU SE NASMEJTE...

SODOBNO DETE

Na sobotnem izletu Mojca prvič v življenju vidi mavrico, pa vpraša očeta: "Ata, ali je to reklama za cocacolo ali za kokto?"

ENA GORENJSKA

"Koliko pa pri vas stane skodelica kave?" "Če jo popijete za mizo štirideset tolarjev, stoje ob šanku pa trideset." "Kaj pa če jo popijem stoje na eni nogi?"

SPORAZUM

Zakonski mož razlaga prijatelju: "Poglej kaj je medsebojno razumevanje v zakonu: moja žena bi rada kosila ob petih popoldne; jaz sem lačen že ob treh. Težavo sva rešila tako, da kosiva ob štirih. Tako je neprijetno njej in meni."

GLAS SLOVENIJE

Založnik-Založba GLAS Ustanovitelji in upravni odbor-Dušan Lajovic, Alfred Brežnik, Štefan Merzel in Stanka Gregorič

Uredništvo - glavna in odgovorna urednica, tehnično oblikovanje, umetniška izdelava, priprava strani: Stanka Gregorič, 2/15 Allandale rd. Boronia, Victoria 3155, telefon-fax: (03) 762 6830

Uprava - upravnik- Štefan Merzel, 265 Nicholson Street, Footscray, Victoria 3011, telefon na delu: (03) 762 6830, doma telefon-fax: (03) 687 5713

Občasni sodelavci: dr. Stanislav Frank, Draga Gelt, Jožica Gerden, Lojze Košorok, Vinko Rizmal
Računalniška osnova za prvo stran: Draga Gelt; Logo: Frances Gelt; Distribucija: S.Z. Gregorič

Informacije: STA - fax poročila slovenske tiskovne agencije, obvestila Veleposlaništva Republike Slovenije - Canberra in Konzulata Republike Slovenije - Sydney, Slovenec, Delo, Večer, Družina, Mladina, Naša Slovenija, Rodna gruda, Mladika, Revija Slovenija, turistične brošure o Sloveniji, Radio SBS in 3 ZZZ.

GODOVNIKI

ILUSTRACIJA - ALJANA PRIMOŽIČ PAVLIHOVA PRATIKA

Rudolf

Leon

Jurij

VSE NAJBOLJŠE

Samo naročilnice in čeke pošiljati na naslov uprave. Vse ostale prispevke pa na naslov uredništva:

GLAS SLOVENIJE
2/15 Allandale Rd. Boronia 3155
Victoria, Australia
Telefon-fax: (03) 762 6830

Naročam GLAS SLOVENIJE

UPRAVA: GLAS SLOVENIJE

Priložen ček za:
letno naročnino \$ 50
ali polletno \$ 30

265 Nicholson Street
Footscray, Victoria 3011

Podpisani(a)

Ulica in kraj

Država Poštna št.

Podpis Datum